

Olsztyn, dnia 23 stycznia 2013 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PN.4131.80.2013

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r nr 142, poz. 1591 z późn.zm.), **stwierdzam nieważność załącznika do uchwały Nr XXI/175/12 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 28 grudnia 2012 r** w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Dźwierzuty, w części dotyczącej:

- Punktu B3, w zakresie sformułowania: „, telefon ”
- Punktu E,
- Punktu F, w zakresie sformułowania: „, pouczony/a o odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 kodeksu karnego – kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3” oraz w zakresie wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych przez Urząd Gminy w Dźwierzutach.

Uzasadnienie

Rada Gminy Dźwierzuty na sesji w dniu 28 grudnia 2012 r. podjęła uchwałę, o której mowa na wstępie. Przedmiotem uchwały jest określenie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, stanowiący jej załącznik.

Na wstępie należy wskazać, iż w świetle utrwalonego orzecznictwa, uchwały organów samorządu terytorialnego muszą być podejmowane wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Przepis udzielający kompetencji prawodawczej podlega wykładni dosłownej, a zatem nie może być interpretowany rozszerzająco. Każde bowiem wykroczenie poza zakres udzielonego upoważnienia, stanowi naruszenie normy upoważniającej i zakres konstytucyjnych warunków legalności aktu wykonawczego.

Stosownie do art. 6n ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określa w drodze uchwały stanowiącej akt prawa

miejscowego, wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. Uchwała winna również zawierać informację o terminach i miejscu składania deklaracji - ust. 1. Rada gminy może określić wykaz dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - ust. 2.

Z literalnego brzmienia powołanego przepisu wynika, iż Rada Gminy Dźwierzuty była zobowiązana do określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie **odpadami komunalnymi** składanej przez właścicieli nieruchomości, który obejmuje objaśnienia co do sposobu jej wypełnienia oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, określenia terminów i miejsca składania deklaracji. W uchwale Rada mogła również określić wykaz dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji.

W Punkcie B3 oraz w Punkcie E wzoru deklaracji, Rada zobowiązała odpowiednio do podania numeru telefonu oraz danych ewidencyjnych (nieuwzględnianych przy naliczaniu opłaty) dotyczących pozbywania się nieczystości ciekłych.

Z brzmienia wyżej powołanego art. 6n ustawy wynika, że deklaracja powinna zawierać jedynie takie dane, które konieczne są do prawidłowego obliczenia wysokości opłaty. W ocenie organu nadzoru konieczność wskazania numeru telefonu oraz danych dotyczących pozbywania się nieczystości ciekłych, nie mieści się w tym zakresie. Deklaracja bowiem odnosi się do ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, którymi niewątpliwie nie są nieczystości ciekłe. Informacje o numerze telefonu mogą być natomiast jedynie fakultatywne. Obecny jednak zapis wskazuje na obligatoryjność udzielenia informacji w tym zakresie.

W Punkcie F wzoru deklaracji Rada wprowadziła zapis, w którym zobowiązała składającego deklarację do złożenia, oprócz oświadczenia, wskazującego iż dane właściciela nieruchomości podane w deklaracji są zgodne z prawdą, również oświadczenia, iż został on pouczony/a o odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 kodeksu karnego, przytaczając jednocześnie jego treść.

W ocenie organu nadzoru wprowadzenie zapisu, odnoszącego się do odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa.

Zgodnie z art. 233 § 1 kodeksu karnego, kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie (art. 233 § 2).

Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej (art. 233 § 6).

W świetle art. 233 § 6 kodeksu karnego, przepisy o fałszywych zeznaniach stosuje się odpowiednio do fałszywych oświadczeń złożonych w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, jeżeli przepis ustawowy dotyczący tego postępowania wyraźnie przewiduje odebranie oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

W wyroku z dnia 18 maja 2009 r. sygn. akt IV KK 459/08 Sąd Najwyższy, stwierdził, iż „upoważnienie do uprzedzenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, o którym mowa w art. 233 § 6 k.k., musi wynikać z ustawy, na podstawie której prowadzone jest postępowanie, zatem takiego upoważnienia nie może kreować akt rangi podstawowej, jakim jest rozporządzenie ministra”.

Przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, odnoszące się do składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości nie przewidują możliwości odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej, a zatem Rada Gminy Dźwierzuty nie była uprawniona, aby uchwałą wydaną na podstawie art. 6n ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, stanowić w tym zakresie.

Wprowadzenie we wzorze deklaracji, stanowiącym załącznik Nr 1 do uchwały, rygору odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, jest zatem pozbawione podstaw prawnych.

W Punkcie F wzoru deklaracji Rada określiła również obowiązek złożenia oświadczenia o treści: „Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 r. (tj. - Dz.U. Z 2002 r. Nr 101 poz.926, z późn.zm.) wyrażam zgodę na przetwarzanie przez Urząd Gminy w Dźwierzutach ul. Niepodległości 6 12-120 Dźwierzuty, danych dotyczących mojej osoby w celu przeprowadzenia postępowania administracyjnego.”

W świetle art. 7 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych przez zgodę osoby, której dane dotyczą - rozumie się oświadczenie woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie; zgoda nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści; zgoda może być odwołana w każdym czasie.

Zgodnie z powyższą definicją, zasadnicze znaczenie przy formułowaniu treści oświadczenia dotyczącego wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych ma czynnik woli wyrażającego zgodę – składającego oświadczenie. Oświadczenie to musi być zgodne z zamiarem osoby i nie może ona czuć się zmuszona do jego złożenia.

W związku z regulacjami zawartymi w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, niewątpliwie istnieje podstawa prawna do żądania przez Radę Gminy od właścicieli nieruchomości

danych niezbędnych do zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. A zatem możliwość przetwarzania danych osobowych nie jest uzależniona od zgody osoby składającej deklarację, tylko od oceny niezbędności danych w celu naliczenia i poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Możliwość zatem przetwarzania niezbędnych danych osobowych osób składających deklarację należy oceniać, uwzględniając przesłanki przetwarzania danych osobowych określonych w art. 23 ust. 1 pkt 2-5 ustawy o ochronie danych osobowych.

W świetle powyższego należy stwierdzić, iż nałożenie w Punkcie F wzoru deklaracji obowiązku wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych jest nie tylko zbędne, ale nawet nieuprawnione, gdyż w przypadku przetwarzania danych osobowych na podstawie zgody lub odmowy wyrażenia zgody, o ich przetwarzaniu decyduje osoba, której dane dotyczą, a nie podmiot żądający tych danych. Ponadto należy wskazać, iż tak skonstruowany zapis Punktu F wzoru deklaracji wprowadza obligatoryjność złożenia oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych i ogranicza prawa tej osoby do odmowy wyrażenia tej zgody, a jednocześnie uzależnia możliwość złożenia deklaracji od jej wyrażenia. Powyższe, w sytuacji braku zgody na przetwarzanie danych osobowych, uniemożliwia składającemu deklarację wypełnienie obowiązku jej złożenia.

W związku z powyższym, należało rozstrzygnąć jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Do wiadomości:

- 1/ Przewodniczący Rady Gminy Dźwierzuty
- 2/ Wójt Gminy

~~WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI~~

~~Marian Podziewski~~

DYREKTOR
Wydziału Prawnego i Nadzoru

Elżbieta Sobańska

Rękołupie 2017